

Vischnaunca da Medel/Lucmagn

**Lescha davart votaziuns ed elecziuns
per la
vischnaunca da Medel/Lucmagn**

I. Determinaziuns generalas

Art. 1 Register da votants

¹ La controlla da habitonts meina in register dils votants che habiteschan en vischnaunca. Vischins ch'ei habels da vuschar, san prender da tut temps investa en quel.

² Avon mintga votaziun vegn il register revedius.

³ In ch'ei habels da vuschar sa proponer entochen il davos di avon l'entschatta da mintga votaziun entras protesta en scret tier la suprastanza communal inscripziuns ni cassadas el register dils votants. La suprastanza communal decida immediat davart la proposta.

Art. 2 Votaziuns sin vischnaunca

¹ Las votaziuns vegnan per ordinari fatgas cun maunpli, ellas ein denton da far en scret sch'ina quarta dils votants presents pretenda scrutini.

² Tier votaziuns ei la fatschenta approvada sch'il diember dallas vuschs affirmativas survarga la mesadad dallas vuschs valeivlas. Ein las vuschs ulivas ei la damonda renviada.

³ Elecziuns succedan medemamein cun maunpli aschinavon ch'ei ha buca dapli candidats che persunas ch'ei d'eleger ni sch'in votant pretenda buca scrutini.

⁴ Per l'elecziun vala il pli relativ. Tier il medem diember da vuschs decida la sort.

Art. 3 Votaziun all'urna - exposiziun e survigilanza dall'urna

¹ Liug e temps dall'exposiziun dallas urnas vegnan fixai da cass tier cass dalla suprastanza communal e publicai els vischinadis ed el Fegl official dalla Surselva.

² Scadina urna sto vegnir survigilada da silmeins duas persunas che vegnan mintgamai fixadas dalla suprastanza communal.

Art. 4 Votaziun per corrispondenza

Ils votants san votar persunalmein cun in certificat dil dretg da votar ni per corrispondenza.

Art. 5 Levgiaments dalla votaziun

A malsauns, mendus ed absents dil liug levgescha la suprastanza communal en concordanza cul dretg cantunal e federal igl ir a votar.

Biro electoral

Art . 6 Organisaziun

La suprastanza communal dessegna in biro electoral da silmeins 3 commembers sco era ils necessaris gidonters. Ella sa era funcziunar senza sco biro electoral.

Art . 7 Incumbensas

¹ Il biro electoral constatescha il resultat dalla votaziun. El eruescha il total dils votants, dils cedels entrai, dils cedels vits e nunvaleivels, e tier votaziuns davart fatschentas il total dallas vuschs affirmativas e negativas e tier elecziuns il total dallas vuschs valeivlas per mintga candidat.

² Il biro electoral decida davart la valeivladad da cedels da votar e da vuschs e re-passa ils cedels da votar.

Art. 8 Protocol e verificaziun

Il biro electoral redegia in protocol sur dil resultat da mintga votaziun ed elecziun. Ils resultats da votaziuns ed elecziuns communalas vegnan mintgamai verificai dalla cumissiun da quen e gestiun cun excepziun dall'atgna elecziun. L'elecziun dalla cumissiun da quen e gestiun verifichescha la suprastanza communal.

Art. 9 Substituziun

Il votant sto dar giu sia vusch persunalmein. Substituziun ei buca lubida.

Art. 10 Valeivladad dils cedels da votar

a) En general:

Nunvaleivels ein cedels da votar, sch'els ein buca emplen ora a maun, sch'els cuntegnan remarcas che violeschan l'honor, sch'els ein buca legibels ni sch'els manifesteschan buca clar e bein la voluntad dil votant.

b) Tier elecziuns:

¹ Cedels da votar cun pli paucs nums che persunas ch'ein d'eleger ein valeivels. Medemamein ein cedels da votar valeivels cun pli biars nums che persunas ch'ein d'eleger. Ils davos nums vegnan strihai dil biro electoral e quei da giudem ensi e da dretg a seniestar.

² Ina vusch dada ad ina persuna buca eligibla sin in num ch'il medem cedel cuntegnia (cumulaziun) ni che laian nescher dubis fundai a tgi ch'ella s'auda, ein nunvaleivels. Il concernent num vegn strihaus.

Art. 11 Votaziuns ed elecziuns

a) Tier votaziuns:

Ina fatschenta ei acceptada, sch'il diember dallas vuschs affirmativas, suenter deducziun dils cedels vits e nunvaleivels, survarga la mesadad dils cedels valeivels.

b) Tier elecziuns:

¹ Tier elecziuns vala il pli relativ. Elegius ei quel che retscheiva las bia vuschs.

² Tier il medem diember da vuschs decida la sort.

Art. 12 Publicaziun dils resultats

Ils resultats da votaziuns ed elecziuns vegnan publicai en mintga vischinadi el liug usitau.

Art. 13 Acceptaziun dalla elecziun

¹ Tgi che refusescha ina elecziun sto annunziar quei enteifer 3 dis suenter haver obteniu la communicaziun dall'administraziun communal. Cass cuntrari vala l'elecziun per acceptada.

² Tralai igl elegiu muort negligentscha la refusaziun, sa la suprastanza communal decretar in castitg commensurau ed obligar el da purtar ils cuosts caschunai.

II. Elecziun dallas autoritads

Art. 14 Demissiun

¹ Tgi che seretila d'in uffeci sto comunicar quei en scret all'administraziun communal sil pli tard tochen ils 15 da mars digl onn d'elecziuns.

² Officials che han buca demissiunau valan sco proponi.

Art. 15 Propostas

¹ Ils vischinadis e gruppas da silmeins 10 votants san proponer entochen ils 20 d'avrel digl onn d'elecziun candidats. Talas propostas ein da far en scret e d'inoltrar all'administraziun communal.

² Ina proposta astga buca cuntener dapli candidats ch'il diember da posts.

³ Ils candidats ston mintgamai vegnir indicai cun num e prenum e cugl onn da naschientscha.

Art. 16 Preparaziun dallas gliestas dils candidats

L'administraziun communal purifichescha las propostas inoltradas. Munconzas vegnan completadas en collaboraziun cun quels che han signau la proposta. Silsuenter vegnan las gliestas definitivas dils candidats elavuradas. Arisguard la successiun dils nums decida igl alfabet. Ils veders vegnan denton indicai sco tals. Elegiblas ein era persunas che figureschan buca sin la gliesta da candidats.

Art. 17 Temps dallas elecziuns

¹ Las elecziuns crodan mintgamai en la secunda mesadad dil meins da matg. La scumiada d'uffeci succeda sin igl emprend da fenadur. Igl official partent ei responsabels per la surdada regulara digl uffeci.

² Las elecziuns dalla suprastanza communal han liug en etappas:

1. onn: elecziun dil president communal e da dus commembers dalla suprastanza communal,
2. onn: neginas elecziuns ordinarias
3. onn: elecziun da dus ulteriurs commembers dalla suprastanza communal.

Art. 18 Elecziuns supplementaras

¹ Per cass ch'in commember d'ina autoritad communal duei vegnir remplazzaus avon la fin dalla perioda d'uffeci, ordeina la suprastanza communal enteifer 3 meins in'elecziun supplementara per il rest dalla perioda d'uffeci. In'elecziun supplementara per il rest dalla perioda d'uffeci currenta vegn tralaschada, sch'ella croda pér 6 meins avon las elecziuns regularas ni pli tard.

² Tier in'autoritad communal cun suppleant remplazza quel il post vacant.

III. Determinaziuns finalas

Art. 19 Vigur

¹ Art. 18 al. 2 da questa lescha entra en vigur mo sch'il diember da commembers dalla suprastanza communal vegn alzaus da treis sin tschun el rom dalla revisiun dalla constituziun communal dils 30 da november 2025. Per la transiziun tier las elecziuns en etappas vala igl art. 68a dalla constituziun communal.

² Questa lescha remplazza la lescha davart votaziuns ed elecziuns dils 26 d'avrel 2007.

³ Questa lescha ei vegnida approvada dil pievel alla radunonza dils 18 da december 2025 e passa en vigur cun igl 1. da mars 2026.

Il president communal:

Il canzlist communal:

Claudio Simonet

Flavio Giger